

Rektor
Linköpings universitet

Juridiska avdelningen
Caroline Cruz
BESLUT

2002-02-21
Regnr 31-1573-01

Förfarande vid handläggning av ett ärende om anställning

Anmälan

N har i en skrivelse till Högskoleverket ifrågasatt Linköpings universitets handläggning av ett ärende om anställning av universitetslektor i ortopedi.

N har anfört i huvudsak följande.

Hon sökte en utannonserad anställning som universitetslektor. Hon var den enda kvinnan av de tre som sökte anställningen och den som var mest meriterad. Hon fick ryktesvägen höra att en av de sökande, som hon kände väl och som hon arbetade med, var den ende som hade meritvärderats. Hon kontaktade då prefekten. Denne uppgav att det inte fanns någon anställning som lektor utan att den hade omvandlats till en anställning som adjungerad lektor.

N har också förklarat att det föreligger ett jävsförhållande.

Till sin skrivelse har N bifogat annonsen i Läkartidningen vari anställningen ledigkungjordes.

Utredning

Högskoleverket har anmodat Linköpings universitet att yttra sig över anmälan.

Linköpings universitets yttrande

Beträffande det utannonserade lektoratet har universitetet anfört i huvudsak följande.

Institutionsstyrelsen vid Institutionen för nervsystem och rörelseorgan, INR, beslutade vid sammanträdet den 10 april 2000 att till Hälsouniversitetets fakultetsnämnd insända en skrivelse med begäran om inrättandet av ett lektorat i ortopedi, under förutsättning av finansiering via landstingsmedel.

Hälsouniversitetets fakultetsnämnd behandlade inte denna begäran eftersom det var oklart huruvida landstinget var berett att stå för finansieringen av anställningen.

Trots att Hälsouniversitetets fakultetsnämnd inte tog ställning till institutionsstyrelsens begäran och därmed inte heller fastställde någon

anställningsprofil för anställningen utannonserade Lasarettet i Motala, dvs. Landstinget i Östergötland, i Läkartidningen en anställning som universitetslektor i ortopedi förenad med en specialistläkartjänst.

Av annonsen framgick inga krav på behörighet och bedömningsgrunder enligt högskoleförordningen och arbetsuppgifterna var inte beskrivna på det sätt som följer av att innehavaren skall vara anställd vid Linköpings universitet.

Universitetet har ingen kännedom om vad som därefter förevarit i detta ärende.

Beträffande det adjungerade lektoratet har universitetet anfört i huvudsak följande.

Landstingsledningen, Lasarettet i Motala och dekanus för Hälsouniversitetet diskuterade en anställning och finansiering av en adjungerad universitetslektor. Därefter inkom till dekanus en skrivelse från Lasarettet i Motala. I skrivelsen förordades R till anställningen som överläkare vid ortopediska kliniken och lasarettet önskade att Hälsouniversitetet skulle bereda detta ärende. Om R förordades på den anställning som hade ledigförklarats i Läkartidningen eller om detta var någon annan anställning han hade sökt och fått förord på, framgick inte av skrivelsen från lasarettet.

Dekanus meddelade lasarettet att han var beredd att medverka till en förhandsbedömning av R:s meriter inför en eventuell anställning som adjungerad universitetslektor i ortopedi. Universitetet utsåg i januari 2001 två sakkunniga för granskning av R:s meriter. De sakkunniga konstaterade att R var behörig att inneha en anställning som adjungerad universitetslektor i ortopedi. Institutionsstyrelsen vid INR bereddes tillfälle att yttra sig, och enligt institutionsstyrelsen hade R inte dokumenterat reell kompetens för innehav av anställningen.

Hälsouniversitetets anställningsnämnd beslöt vid sitt sammanträde i maj 2001 att avslå ansökan om en anställning som adjungerad universitetslektor i ortopedi, vilket via brev meddelades Lasarettet i Motala.

Protokoll från Institutionsstyrelsen vid INR

Universitetet har till sitt yttrande bifogat ett antal handlingar, vari man kan följa handläggningen av det adjungerade lektoratet, däribland ett protokoll från institutionsstyrelsens sammanträde den 20 april 2001.

I protokollet ges en bakgrund till det aktuella lektoratet enligt bl.a. följande.

I Läkartidningen utlystes en befattning som universitetslektor i ortopedi förenad med specialist/överläkartjänst i Motala. Det ursprungliga förslaget har ändrats till ett adjungerat lektorat, och som innehavare till detta föreslogs en av dem som hade sökt det felaktigt utannonserade universitetslektoratet.

Vidare framgår av protokollet att en av styrelseledamöterna, W, förklarades vara jävig inför prövningen av R:s meriter.

Anmälares svar

N har inkommit med ett yttrande och framfört bl.a. följande.

Hon förstod inte att anställningen inte var korrekt utlyst. Hon hade innan hon sökte tjänsten bl.a. läst igenom universitetets anställningsordning. När hon under våren samtalade med den tredje sökande till anställningen var han fortfarande ovetande om att den utannonserade anställningen hade gjorts om till ett adjungerat lektorat.

Gällande bestämmelser

Förenade anställningar

I 3 kap. 8 § högskolelagen (1992:1434) och i 4 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100) finns bestämmelser om anställning av lärare vid en högskola som är förenad med en anställning vid en sjukvårdsenhet, s.k. förenade anställningar.

Enligt 3 kap. 8 § tredje stycket högskolelagen skall sjukvårdshuvudmannen ges tillfälle att yttra sig i ärendet, innan någon anställs som lärare, om anställningen skall vara förenad med en anställning vid sjukvårdsenhet.

Av 4 kap. 2 § högskoleförordningen följer bl.a. att en högskola får, efter angivet medgivande från sjukvårdshuvudmannen, besluta att en anställning som professor eller lektor skall vara förenad med anställning vid sjukvårdsenhet.

I 3 kap. 8 § andra stycket högskolelagen anges att den ordning som gäller för anställning av lärare också skall gälla för den anställning som skall vara förenad med läraranställningen.

Ledigungörande av anställning

Av 4 kap. 18 § högskoleförordningen framgår att innan en lärare anställs tills vidare eller tills vidare för viss tid skall högskolan kungöra anställningen till ansökan ledig och genom annonsering eller därmed likvärdigt förfarande informera om den.

Anställning av adjungerad lärare är dock undantaget från kravet på ledigungörande, vilket framgår av andra stycket samma paragraf.

Beredning av anställningsärenden

I 4 kap. 20 § högskoleförordningen anges bl.a. att fakultetsnämnden skall bereda ärenden och avge förslag vid anställning av professorer, lektorer och forskarassistenter.

Högskoleverkets bedömning

Hälsouniversitetets fakultetsnämnd behandlade inte den hemställan som inkom till nämnden från Institutionsstyrelsen vid INR om att inrätta ett lektorat. Eftersom det är fakultetsnämnden som enligt 4 kap. 20 § högskoleförordningen skall bereda anställningsärenden, borde nämnden ha tagit ställning till hemställan genom att ha fattat ett beslut av något slag. För berörda instanser hade det på så sätt varit otvetydigt vad som gällde i detta ärende. Genom sin passivitet tycks nämnden snarare ha bidragit till den senare händelseutvecklingen.

Lasarettet i Motala annonserade i Läkartidningen nr 32-33 för 2000 ut ett universitetslektorat. Detta strider mot bestämmelserna i 4 kap. 2 § högskoleförordningen om att det är ett lärosäte som efter medgivande från

sjukvårdshuvudmannen skall anställa lärare i den ordning som anges i högskolelagen. Det är lärosätet som t.ex. enligt 4 kap. 18 § högskolelagen skall ledigkunga anställningen. Hela förfarandet rörande den förenade anställningen var alltså felaktigt.

Linköpings universitet har förklarat att universitetet inte känner till vad som skedde efter annonsens publicering. Handlingarna i ärendet tyder dock på att det ursprungliga lektoratet senare omvandlades till ett adjungerat lektorat.

Det är oklart hur stor del universitetet hade i utannonseringen av lektoratet. Högskoleverket finner det dock märkligt att universitetet skulle ha varit helt ovetande om annonsen. För upplysningar om anställningen uppgavs i annonsen bl.a. universitetslektor W från Linköpings universitet. Denne hade också bidragit med ett förslag till anställningsprofil i samband med den hemställen som gjordes till Hälsouniversitetets fakultetsnämnd.

Högskoleverket anser att den uppkomna situationen tyder på okunskap om gällande regler och på bristande rutiner inom universitetets organisation. Att universitetet under anställningsförfarandet inte följt bestämmelserna i högskolelagen och högskoleförordningen samt universitetets egen anställningsordning är uppenbart. Kommunikationen mellan universitetet och sjukvårdshuvudmannen verkar också ha brutit.

Uppgifterna i annonsen kan, trots de brister som universitetet har påtalat för verket, för en sökande svärigen ha framstått som inkorrekta. Att annonsen inte härrörde från universitetet kan inte heller ha varit uppenbart för de sökande. Med tanke på att en ansökan är tidskrävande och att det inte går att överklaga en anställning som sedermera visar sig inte existera, är det mycket olyckligt att det skulle dröja mer än ett halvår innan N fick vetskap om att ett misstag hade begåtts.

Högskoleverket finner det anmärkningsvärt att N inte förrän hon själv kontaktade prefekten blev informerad om att det utannonserade lektoratet inte skulle tillsättas.

Universitetet har enligt egen uppgift inte utrett vad som hände i ärendet efter det att annonsen kungjordes. Högskoleverket anser att det hade varit lämpligt att, så fort den felaktiga annonsen kom till universitetets kännedom, utreda frågan och att därefter underrätta de sökande om att den ledigkungjorda anställningen inte existerade. Det är trots allt universitetet som skall ansvara för förfarandet vid anställning av lärare. Därmed hade universitetet också kunnat undanröja de tvivel som hade väckts hos N om universitetets objektivitet och opartiskhet vid handläggningen.

Med hänsyn till det anförda kan Linköpings universitet inte undgå att kritiserats för att inte ha följt gällande regler och för att inte bättre ha informerat de sökande om vad som förevarit.

Högskoleverket förutsätter att Linköpings universitet vidtar relevanta åtgärder i enlighet med Högskoleverkets ställningstagande, så att en korrekt handläggning av anställningsärenden sker i framtiden.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom efter föredragning av verksjuristen Caroline Cruz i närvaro av verksjuristen Barbro Molander.

På Högskoleverkets vägnar

Annica Lindblom

Caroline Cruz